

[Anker Lau.]

i sin tale udtryk for stor interesse for monopolerne. På mange områder kan jeg følge denne monopolkritik, men jeg er ikke sikker på, at den bliver særlig godt varetaget af det ærede medlem. Såvidt jeg har konstateret igennem tiderne, har de gode råd, man fra socialdemokratiet har kunnet give rundtom, når der har været noget i vejen, altid medført en ændring i retning af storbedrift eller monopol, og så er det fortsat på den måde, naturligvis under en vis kontrol — jeg behøver blot at henvise til de berømte mælkemonopoler, som jeg også i en anden forbindelse vil have lov til at nævne. Hvis det ærede medlem hr. Krag virkelig mener noget alvorligt med sit ønske om monopolbekæmpelse, er her et område, hvor jeg tror han kunne få held med sig.

Jeg vil gerne takke den højtærede minister for den redegørelse, han her kom med, også forsåvidt angår prisudviklingen. Jeg nærer ingen tvivl om rigtigheden af de oplysninger, den højtærede minister her har givet; så må vi se, om det ærede medlem hr. Krag og ministeren i udvalget kan blive enige om, hvilke af tallene der er rigtige, og om de måske kan komme til at passe sammen.

Regeringens økonomiske politik i forbindelse med prisudviklingen på det, vi kalder verdensmarkedet, har også på dette område tilvejebragt betydelig mere sundhed og konkurrence, end vi længe har kendt. Det er ikke alene forholdet mellem eksport- og importpriserne, som er langt bedre end tidligere, ikke alene handelsbalanceforholdet til udlandet, der er forbedret, men også forholdet indadtil imellem pengemængde og købekraft på den ene side og varemængde, produktion og import på den anden side er bragt i en sådan balance på de allerfleste områder, at det nu må være forsvarligt at mene, at en prisbestemmende lov er overflødig. Jeg mener, at forbrugerne bør hilse denne situation med den allerstørste glæde over, at konkurrencen i virkeligheden er kommet tilbage. Det har vist sig på en lang række områder, i hvor høj grad kon-

kurrence tjener forbrugernes interesser i modsætning til en kontrol, der fuldkommen har mistet sin berettigelse og som følge deraf meget ofte virker stik imod sin hensigt. Bortset fra koksrationer er der ikke rationering af forbrugsvarer, alt kan faktisk købes frit, konkurrencen viser sig alle vegne, og der er oven i købet enkelte områder, hvor den er så hård, at man ømmer sig. Jeg har derfor lidt ondt ved at forstå priskontrolrådets indstilling til den højtærede ministers mere vidtgående tanker. Disse tanker kender vi kun fra pressen og fra den korte tale, ministeren holdt ved fremsættelsen.

I den tid, jeg har haft den ære at være medlem af dette høje ting, er der ingen, der har indvendt noget imod det synspunkt, at kontrol med monopoler, truste og aftaler må være det centrale og det permanente i denne lovgivning, og jeg tvivler ikke om, at der også i dag vil være enighed om dette synspunkt. Når der er varer nok, udfolder konkurrencen sig frit — ja, man kan jo skændes om, hvorvidt den gør det, det har vi haft forfærdeligt besvær med ved tidligere love, og det ærede medlem hr. Krag kom også med nogle betragtninger over, hvem der skal afgøre, om der er konkurrence eller ikke. Det er spørgsmål, der altid kan fortolkes på en sådan måde, at det hele flyder ud, men det kan naturligvis også konstateres, hvis der er vilje til det. Hvis der er fri konkurrence, kan urimelige priser og forretningsbetingelser simpelthen ikke tænkes, medmindre der dertil er knyttet monopol tendens eller aftaler, og er der det, dækker den del af loven, som vi alle er enige om må være permanent. Lad så være, at der kan være enkelte vareområder, hvor der kan herske tvivl om, hvad der er rimeligt, men i sådanne tilfælde er vi indforstået med, at loven må dække.

Jeg forstår ikke helt priskontrolrådets betæneligheder; man kunne naturligvis tænke sig, at nogen kunne være så ondskabsfuld at forestille sig, at hvis ordene „urimelige priser og forretningsbetingelser er forbudt“ faldt ud af § 8, havde man dermed tilkendegivet, at det nu var lovligt,